

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

29.03.2023

Programma Nr. 5-03/3/2023
ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “SELP”
būvniecībai Talsu novada Valdgaies, Ārlavas, Laidzes un
Vandzenes pagastā

Derīga līdz 2028. gada 29. martam

Programma izdota:

SIA “SELP”, reģistrācijas numurs 40203211087, juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, LV-1010, elektroniskā pasta adrese: arturs@nobisenergy.com (turpmāk – Ierosinātāja). Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. un 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2023. gada 24. februāra iesniegumu “Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu”, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) veikšanai, un SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr. 40003374818, (turpmāk – Izstrādātāja) 2023. gada 23. marta, kas Birojā saņemti 2023. gada 24. martā (Biroja reģ. Nr. 5-01/428), IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem, tāpat arī ņemot vērā sabiedrības un institūciju izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, ņemot vērā Noteikumu Nr. 18 2. pielikumu, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja elektrostaciju (turpmāk arī – VES) parka “SELP” būvniecība Talsu novada Valdgaies, Ārlavas, Laidzes un Vandzenes pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver arī tās funkcionēšanai nepieciešamo infrastruktūru, piemēram, elektropārvades kabeļlīnijas, būvniecību, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta¹.

¹ Paredzētā darbība — aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka “paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme”.

2. Plānoto VES parku paredzēts izvietot teritorijā, kas sastāv no šādu nekustamo īpašumu zemes vienībām vai zemes vienību daļām (turpmāk kopā saukta – Darbības vieta):

Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Uguņi	88920050054	88920050085
2.	Ziemeļvītoli	88920050031	88920050031
3.	Uguņi	88920050054	88920050054
4.	Melderkalni	88920050021	88920050021
5.	Silstrauti	88920050001	88920050001
6.	Rudzgaļi	88920050048	88920050048
7.	Auzulejas	88920080021	88920080021
8.	Jaunprauli	88920100057	88920110041
9.	Lauksargi	88370100024	88370100024
10.	Jauntomi	88370100078	88370100025
11.	Upeskalni	88370130006	88370130030
12.	Mazpreiļi	88370070114	88370070113
13.	Randas	88370070128	88370070125
14.	Saslaukmuiža	88370070105	88370070104
15.	Sārāji	88370120002	88370070001
16.	Piesaules	88370120004	88370120004
17.	Bērzkalni	88370120037	88370120037
18.	Silene	88940020095	88940020101
19.	Laimes	88920050006	88920050006
20.	Lības	88920050007	88920050007
21.	Zaļumi	88920050049	88920050049
22.	Znotiņi	88920050014	88920050014
23.	Mežvietas	88920070017	88920070017
24.	Dzeņi	88920080017	88920080017
25.	Aizvēji	88920080034	88920080034
26.	Kļavnieki	88680080010	88680030004
27.	Viesturi	88680080012	88680030006

3. 2022. gada 8. augustā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) lēmumu Nr. 5-02-1/24/2022 “*par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmumu Nr. 5-02-1/24/2022) Paredzētajai darbībai piemērots IVN.
4. Saskaņā ar Ierosinātājas, Izstrādātājas un Sākotnējās apspriešanas gaitā sniegto informāciju šobrīd kā Paredzētās darbības izpētes teritorija un iespējamās VES lokācijas vietas definēta teritorija Talsu novada Valdgaļes, Ārlavas, Laidzes un Vandzenes pagastā un tajā iekļautas 27 nekustamo īpašumu zemes vienības vai to daļas, kas pieder gan juridiskām, gan fiziskām personām. Ierosinātajai jāņem vērā, ka šīs Biroja programmas un piemērojamo normatīvo aktu, kas nosaka prasības IVN, izpilde būs iespējama tikai, ja ar attiecīgo zemju īpašniekiem un/ vai tiesiskajiem valdītājiem (gan teritorijām, kurās paredzēts izvietot VES, gan teritorijām, kurās paredzēts izbūvēt vai pārbūvēt ar VES darbības nodrošināšanu saistītos infrastruktūras objektus) panākta vienošanās par nepieciešamās izpētes un tai sekojošas būvniecības veikšanu tiem piederošos nekustamos īpašumos. Plānotie VES / VES parks izvietojams, ievērojot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumus Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) noteiktos minimālos attālumus VES un VES parka izbūvei.

5. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju Paredzētās darbības ietvaros plānots uzstādīt līdz 35 lielas jaudas VES, kuru kopējā maksimālā jauda varētu pārsniegt 250 MW. Kopējo uzstādāmo VES skaitu paredzēts noteikt IVN procesa gaitā, ņemot vērā normatīvos aktu prasības, pieejamo pārvades sistēmas kapacitāti, IVN rezultātus, ekonomiskos un citus saistītos aspektus, kas var ietekmēt Paredzētās darbības realizācijas apjomu.
6. Uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. Plānots, ka Paredzētās darbības ietvaros tiks izbūvēti kādi no Eiropas vai ASV lielo vēja elektrostaciju ražotāju jaunākajiem staciju modeļiem.
7. Pirms plānoto VES uzstādīšanas paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pilnveidot staciju piegādei un uzstādīšanai nepieciešamo esošo infrastruktūru. Tehniskie risinājumi saražotās elektroenerģijas nodošanai kopējā tīklā tiks precizēti IVN gaitā.
8. Nekustamo īpašumu, kuros tiek izskatīta VES būvniecības iespēja, plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija un lauksaimniecības teritorija, bet nelielas platības arī ūdeņu teritorija².
9. Plānoto VES būvniecības teritorijām tuvākā lielākā apdzīvotā vieta ir pilsēta Valdemārpils, kas atrodas ~ 2,6 km uz ZA no tuvākā Darbības vietā iekļautā nekustamā īpašuma. Savukārt tuvākās blīvi apdzīvotās vietas (ciemi) ir Lielsalas, Cīruļi, Pūņas, Vecpūņas, Vīgrieze, Kroņmuiža un Nogale. Vistuvāk, aptuveni ~ 1 km uz DR no tuvākā Darbības vietā iekļautā nekustamā īpašuma atrodas ciems Lielsalas. Plānotā VES parka tiešā tuvumā atrodas arī vairākas viensētas.
10. Piekļuvi Paredzētās darbības teritorijai VES parka būvniecības un ekspluatācijas gaitā plānots nodrošināt pa valsts reģionālo autoceļu P125 *Talsi—Dundaga—Mazirbe*, valsts vietējiem autoceļiem V1398 *Sārcene – Nogale – Kaltene*, V1410 *Valdemārpils – Pļavas – Sviķi* un V1411 *Valdemārpils—Pope*, pašvaldības autoceļiem, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem. IVN ietvaros tiks vērtētas gan iepriekš minētās piekļuves iespējas, gan citas piebraukšanas iespējas un risinājumi.
11. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”³ pieejamo informāciju Darbības vietā iekļautajos īpašumos neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un mikroliegumi, kā arī īpaši aizsargājami koki, izņemot īpašuma “*Sārāji*” (kadastrs Nr. 88370120002) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88370070001, kur reģistrēts dižkoks - ozols (ID 1005891). Tuvākās identificētās Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) ir dabas liegums “*Zemgaļu purvs*” (tips “B”⁴, kods: LV0514500), kas atrodas ~ 600 m attāluma uz ZA no tuvākā Darbības vietā iekļautā nekustamā īpašuma, un dabas liegums “*Stiklu purvi*” (tips “C”⁵, kods: LV0518900), kas atrodas ~ 650 m attālumā uz R no tuvākā Darbības vietā iekļautā nekustamā īpašuma. Izpētes teritorijas tiešā tuvumā (attālumā līdz 3 km) identificēti vairāki mikroliegumi, kas izveidoti putnu aizsardzībai.
12. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā⁶ (turpmāk – Piesārņoto vietu datubāzi) Darbības vietas iekļautajos īpašumos neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

² Saskaņā ar Talsu novada teritorijas plānojumu, https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_24966, skatīts 27.03.2023.

³ Datu pārvaldības sistēma Ozols, pieejama: <https://ozols.gov.lv/ozols/> (skatīta 09.03.2023).

⁴Tips “B” - teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.

⁵Tips “C” - teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.

⁶LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, pieejams: http://parissrv.lvġmc.lv/#viewType=home_view (skatīts 09.03.2023).

13. Vērtējot LVĢMC publiski pieejamajā Zemes dzīļu informācijas sistēmā⁷ esošo informāciju, vienā no Darbības vietā iekļautajiem nekustamajiem īpašumiem – īpašuma “*Piesaulis*” (kadastra Nr. 88370120004) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88370120004 reģistrēta kūdras atradne “*Sārāju (Pūņu) purvs*”. Tās 2017. gada izpētes laukumam 2017. gada 20. oktobrī izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase, kas derīga līdz 2042. gada 19. oktobrim, kā arī ir derīga ieguves licence.
14. Paredzētās darbības IVN Sākotnējā apspriešana notika no 2023. gada 7. februāra līdz 2023. gada 3. martam. paziņojums par Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Talsu Vēstis*” 2023. gada 7. februāra izdevumā un ievietots tīmekļvietnēs – www.talsunovads.lv, www.environment.lv un www.vpvb.gov.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem individuālās informēšanas ietvaros vēstules ar paziņojumu par Sākotnējo apspriešanu tika izsūtītas gan fiziskām, izmantojot Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pakalpojumu “*Personas sagatavotas vēstules nosūtīšana norādītajam (meklējamam) adresātam, ja nav tiesiska pamata izsniegt informāciju no Iedzīvotāju reģistra*”, gan juridiskām personām uz to juridiskajām adresēm, kuru nekustamie īpašumi robežojas Paredzētās darbības teritoriju vai kuru īpašumi iekļauti IVN izpētes teritorijā. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.environment.lv, kur tie bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Talsu novada pašvaldībā (adrese: Kareivju iela 7, Talsi), Laidzes pagasta pārvaldē (adrese: “*Mežrozes*”, Laidze, Laidzes pagasts, Talsu novads), Valdemārpils pilsētas un Ārlavas pagasta pārvaldē (adrese: Raiņa iela 16, Valdemārpils, Talsu novads), Valdgales pagasta pārvaldē (adrese: “*Pagastmāja*”, Pūņas, Valdgales pagasts, Talsu novads), Vandzenes pagasta pārvaldē (adrese: “*Pagastmāja*”, Vandzene, Vandzenes pagasts, Talsu novads) darba laikā. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienē formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešanas sanāksme norisinājās 2023. gada 17. februārī plkst. 18.00 attālināti (Zoom platformā). Saite uz virtuālo sanāksmes telpu, kā arī pievienošanās instrukcija tika publicēta tīmekļvietnē www.environment.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 19 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar Ierosinātāju un projekta partneri “*Taaleri Energia*”, kā arī ar plānoto VES parka būvniecības ieceri un izvietojumu. Tāpat klātesošajiem tika sniegta informācija par Sākotnējās apspriešanas mērķiem, IVN nepieciešamību Paredzētajai darbībai, tā mērķiem un veicamajiem uzdevumiem, kā arī ar nozīmīgākajām ietekmēm, kas tiks vērtētas plānotā VES parka IVN procesā. Sabiedrībai tika sniegta arī informācija par iespējām iesaistīties Sākotnējā apspriešanā un turpmākajā IVN procesā. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Iedzīvotāji galvenokārt interesējās par plānoto VES attālumiem no konkrētām tiem piederošām dzīvojamām mājām vai īpašumiem, kā arī par plānotā VES parka teritorijas izvēli. Tika izteikts viedoklis, ka iedzīvotāji nevēlas, lai tiem piederošie īpašumi tiktu ietverti teritorijās, kurās tiek izskatīta potenciālā VES būvniecība vai lokālplānojumu izstrāde. Pēc tiešsaistes sanāksmes, 2023. gada 20. februārī Sākotnējās apspriešanas sanāksmes videoieraksts tika ievietots tīmekļvietnē www.environment.lv un bija pieejams līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem līdz to iesniegšanai Birojā sanāksmes ieraksts bija skatīts 18 reizes. Papildus minētajam laikā līdz 2023. gada 24. februārim sabiedrībai bija iespējams uzdot sev interesējošu jautājumus saistībā ar Paredzēto darbību un saņemt uz tiem atbildes, rakstot uz Izstrādātājas elektroniskā pasta adresi – selp@environment.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem uz minēto elektroniskā pasta adresi tika

⁷ LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēma, pieejama: <https://videscentrs.lvģmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīta 27.03.2023).

saņemti vairāki jautājumi, kas bija saistīti ar konkrētiem plānoto VES parametriem (augstums, jauda), VES radītajām ietekmēm – troksnis, vibrācija, plānoto VES attālumu līdz konkrētai dzīvojamai mājai, kā arī ar jautājumiem par Paredzētās darbības ietekmi uz īpašumu vērtību un iespējamām kompensācijām.

15. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā kopumā tika saņemti divu fizisku personu viedokļi un Satiksmes ministrijas un VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” viedoklis par Paredzēto darbību. Fiziskās personas savos viedokļos galvenokārt izteica iebildumus pret VES būvniecības ieceri konkrētos nekustamajos īpašumos, jo tie atrodas samērā tuvu dzīvojamām mājām, kā arī izteica bažas par Paredzētās darbības ietekmi uz cilvēku veselību. Savukārt Satiksmes ministrija savā vēstulē norādīja, ka viedoklis sagatavots sadarbībā ar VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” (turpmāk - LGS). LGS veikusi sākotnējo novērtējumu plānotā VES parka “*SELP*” ietekmei uz LGS aeronavigācijas iekārtām, kas tiek izmantotas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanā. Ierosinātajai, ņemot vērā iegūtos rezultātus un Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (Eurocontrol) izstrādātās vadlīnijas “*EUROCONTROL Guidelines for Assessing the Potential Impact of Wind Turbines on Surveillance Sensors*” (EUROCONTROL-GUID-0130; Ed.Nr.1.2; Ed.Date 09/09/2014), jāveic detalizēts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz aeronavigācijas iekārtām. Sākotnējās apspriešanas laikā Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā arī formulējot šīs Biroja programmas prasības, un nosūtīti Ierosinātajai, kurai tajos ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.
16. Izvērtējis Sākotnējās apspriešanas materiālus, Ierosinātajās un Izstrādātajās sniegto informāciju Sākotnējās apspriešanas gaitā, Birojs secina, ka potenciālie elektropārvades risinājumi un ar tiem saistītā infrastruktūra (piemēram, konkrētas nepieciešamo pievedceļu, elektropārvades līniju trašu, apakšstaciju novietojumu un pieslēguma vietas AS “*Augstsprieguma tīkls*” infrastruktūrai u. tml.) šajā projekta stadijā vēl nav zināmas, tādēļ nav zināmi arī konkrēti nekustamie īpašumi, kurus skars plānoto elektropārvades risinājumu un saistītās infrastruktūras izveide. Līdz ar to, izdodot šo programmu, Birojs norāda, - ja attiecināms, vēl pirms Novērtējuma likuma 17. pantā noteiktās Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas, Paredzētās darbības Ierosinātajai saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto jānodrošina Noteikumu Nr. 18 22.2. punktā noteikto nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju individuālās informēšanas pasākumi. Nepieciešamības gadījumā papildus jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā apspriešana arī par plānoto elektropārvades risinājumu un saistīto infrastruktūru izveidi un/ vai par papildu VES, nekā tas prezentēts un apspriests Sākotnējā apspriešanā, izvietojumu. Ja tiek rīkota atkārtota Sākotnējā apspriešana, Ierosinātajai saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli jāinformē to nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs teritorijas, kurās plānots izveidot elektropārvades risinājumus un saistīto infrastruktūru, lai plānoto VES parku pieslēgtu AS “*Augstsprieguma tīkls*” infrastruktūrai, un/ vai kurās plānots izvietot papildu VES. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Ierosinātajai minēto paziņojumu elektroniski jāiesniedz Birojam un skartajai pašvaldībai ievietošanai tīmekļa vietnēs. Birojs aicina sekot līdzi normatīvo aktu izmaiņām saistībā ar Covid-19 izplatību, tai skaitā par nosacījumiem sanāksmju organizēšanā.
17. Ņemot vērā iepriekš minēto un organizējot papildu Sākotnējās apspriešanas pasākumus, tostarp, iespējams, Sākotnējās apspriešanas sanāksmi, Birojs var saņemt papildu informāciju un priekšlikumus, kas, ievērojot Novērtējuma likuma 14¹. pantā un 16. panta otrajā daļā noteikto, būtu jāņem vērā, izsniedzot programmu. Vienlaikus Birojs atzīst, ka

nebūtu samērīgi pagarināt programmas izsniegšanu līdz papildu Sākotnējās apspriešanas pasākumu nodrošināšanai, tādēļ atzīst, ka ir iespējams izstrādāt un nosūtīt Ierosinātajai programmu, lai arī šajā IVN stadijā vēl nav zināms konkrēts plānoto VES skaits un izvietojums un potenciālie elektropārvades risinājumi un ar tiem saistītās infrastruktūras (piemēram, konkrētas nepieciešamo pievedceļu, elektropārvades līniju trašu, apakšstaciju novietojumu un pieslēguma vietas AS “*Augstsprieguma tīkls*” infrastruktūrai u. tml.) novietojums. Programma ir viens no starplēmumiem, ko Birojs izdod ietekmes uz vidi novērtējuma procesā. Administratīvā procesa likums tieši nenoregulē šāda starplēmuma atcelšanas vai pārskatīšanas iespējas, tomēr, vadoties no tiesību normu analogijas (Administratīvā procesa likuma 85. panta pirmās daļas 1. punkts), Birojs nosaka -, ja attiecināms, programma var tikt pārskatīta (tai skaitā nosakot jaunas prasības) pēc papildu Sākotnējās apspriešanas pasākumu nodrošināšanas (ja tāda būs nepieciešama).

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā definē VES parka robežas atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam, kā arī pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Izpētes teritorija / Darbības vieta aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā izmantojamās transportēšanas maršrutus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un jaunbūvējamo un / vai (ja attiecināms) elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.
 - 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģijas nodotu kopējā tīklā, kā arī ar tām saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES parku būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
 - 3.3. Paredzētās darbības ietekme uz *Natura 2000* teritorijām – dabas liegumu “*Zemgaļu purvs*” un/ vai dabas liegumu “*Stiklu purvi*”, vērtējama saskaņā ar Novērtējuma likuma

4.¹ pantu (ja tiek konstatēta ietekme). Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā atsevišķā nodaļā vai nodaļās. Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).

- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos (attiecīgā eksperta parakstītu) pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietojumu un nosacījumiem to izvietojumam Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājam jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi, AS “*Augstsprieguma tīkls*”, VAS “*Latvijas gaisa satiksme*”, VA “*Civilās aviācijas aģentūra*”, VAS “*Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs*”, VAS “*Elektroniskie sakari*”, VSIA “*Latvijas valsts ceļi*”, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, kūdras atradnes “*Sārāju (Pūņu) purvs*” izstrādātājiem/ apsaimniekotājiem un nepieciešamības gadījumā ar citām institūcijām un komersantiem, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Talsu novada pašvaldībā, Dabas aizsardzības pārvaldē, Veselības inspekcijā un VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz kultūras pieminekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz dabas vērtībām un vidi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanu un teritoriju rekultivāciju.
 - 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā apauguma noņemšanai, tostarp atmežošanai, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem.
 - 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamās VES modeļus un to atšķirības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus.
 - 1.4.4. Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu raksturojums. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kad VES darbojas.
 - 1.4.5. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietojuma iespējamība).
 - 1.4.6. Nosaka VES un elektropārvades risinājumu izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai

infrastrukturai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.

- 1.4.7. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/ šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība.
- 1.4.8. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietojumu Darbības vietā, norādot to izvietojumu. Tāpat, ja attiecināms, sniedz informāciju arī par visu ar Paredzēto darbību saistīto būvju un iekārtu (piemēram, būvju, kas saistītas ar saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā) izvietojumu ārpus Darbības vietas norādot to izvietojumu.
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlieto to materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš arī:
 - 1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot plānotajā VES parkā saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamais risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS “*Augstsprieguma tīkls*”. Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietojuma iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.
 - 1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.
 - 1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.
 - 1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, un transformatoru darbības nodrošināšanai, kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa emisijām un mirguļošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. punktā norādīto vielu apsaimniekošanai pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apladošana un ugunsgrēka iespējamība, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs nenoteic precizējošu detalizāciju pakāpi.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgi aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektropārvades līniju u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajiem, pievēršamiem šādiem jautājumiem:
 - 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), applūstošām teritorijām.
 - 2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību saistīto VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi; putnu un sīkspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms) Paredzētās darbības vietā un tuvākajā apkārtnē, norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.

- 2.4.5. Ja attiecināms, Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.
- 2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājamie kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objekti.
- 2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām, tajā skaitā, ņemot vērā VES parka robežas, kā to nosaka Noteikumi Nr. 240.
- 2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamās, analīzi.
- 2.4.9. Informācija par tuvākajām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp derīgo izrakteņu ieguves vietām, vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm.
- 2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
 - 2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība Talsu novada ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “vēja rozes”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.
 - 2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.
 - 2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:
 - 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma

noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams) augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem. Tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.

- 3.2.2. Ja attiecināms, novērtē/aprēķina kopējo atmežojamo platību apjomu, kas nepieciešams VES un plānoto elektropārvades risinājumu uzstādīšanai un izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES un elektropārvades nodrošināšanu saistīto infrastruktūras objektu izbūvei).
- 3.2.3. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.
- 3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.
- 3.2.5. Nosakāma un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējamas ar Paredzēto darbību saistīto objektu (piemēram, elektrisko tīklu, ceļu, meliorācijas grāvju u.tml.) aizsargjoslas. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem identificētajās aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģījumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvī, saimniecisko darbību u.c.).
- 3.2.7. Veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Ietekmi uz putniem un sīkspārņiem vērtē, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā.

Ietekmes uz aizsargājamām dabas vērtībām, īpaši putnu sugām, to ligzdošanas iespējām, vērtē arī kontekstā ar atmežojamajām platībām (ja attiecināms). Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamo sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem⁸.

- 3.2.8. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritorijām (ja nepieciešams) un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti⁹. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumus Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*” noteiktās prasības.
- 3.2.9. Veicot Paredzētās darbības ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām – dabas liegumu “*Zemgaļu purvs*” un dabas liegumu “*Stiklu purvi*”, novērtējumu, ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES un elektropārvades risinājumu un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas/būvniecības/pārbūves fāzē, gan plānotā VES parka ekspluatācijas fāzē), tostarp hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti jāizvērtē plānoto VES ietekme uz minēto *Natura 2000* teritorijas izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar datos balstītiem spriedumiem.
- 3.2.10. Balstoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan VES park izbūves, gan ekspluatācijas fāzē. Lai aizsargātu putnu sugas un dabas vērtības no VES un plānotā VES parka ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietošanai, to pamatojot un argumentējot, ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.11. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu.
- 3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:
- 3.3.1. Iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai VES parkiem, esošo un iespējamo derīgo izrakteņu ieguvi Paredzētās darbības teritorijas tuvumā (skatīt šīs programmas I daļas 12. punktu). Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu.
- 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
- 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekme uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
- 3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu

⁸ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F). (skatīts 09.02.2022.).

⁹ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību, tajā skaitā ņemot vērā LGS sākotnējā novērtējumā noteikto.

- 3.3.5. VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.
 - 3.3.6. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
 - 3.3.7. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.
 - 3.3.8. Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu būvniecības ietekmi uz teritorijas meliorācijas sistēmu un objektiem, vērtējot arī Paredzētās darbības pieļaujamību un tehnisko risinājumu iespējamību tajās.
 - 3.3.9. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apledošana un tā izraisīta ledus izmešana, ķīmisko vielu izlijumi VES sabrukšanas gadījumā, ugunsgrēks VES pašaiizdeģšanās vai ārēja ugunsgrēka gadījumā, drošības nosacījumi un citu negadījumu iespējamība VES staciju tuvumā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem), ietekmes uz skartajos īpašumos esošo un plānoto saimniecisko darbību, Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Birojs citu detalizācijas pakāpi novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.
- 7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES un elektropārvades risinājumu, tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.

5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(*paraksts)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Elīza Platpīre, 67770805
eliza.platpire@vpvb.gov.lv